

KONTROLLER STATISZTIKUS

SZAKMAISMERTETŐ INFORMÁCIÓS MAPPA

Humánerőforrás-fejlesztési Operatív Program
(HEFOP) 1.2 intézkedés

„Az Állami Foglalkoztatási Szolgálat fejlesztése”

KONTROLLER STATISZTIKUS

Feladatok és tevékenységek

A történelem során az úgynevezett magas kultúrák mindig igyekeztek jól informáltak lenni, hiszen az adatok, a tények nélkül nem lehet fontos kérdésekben dönteni. Ha egy állam például hadat viselt, csak akkor tehetett ezt a siker reményében, ha megfelelő ismeretei voltak a hadra foghatók pontos létszámáról, valamint a kiegészítő feltételek állapotáról (élelmiszertartalékok), illetve a hadviseléshez szükséges konkrét eszközökről (fegyverek, lovak, stb.). Ezt a munkát kiválasztott írástudók, gyakran papok végezték, akik a maguk száraz adataival az uralkodók szándékát tudták megerősíteni, vagy éppenséggel azt megkérdőjelezni. A statisztika - a tények számba vétele - egyre inkább a hatalomgyakorlás eszköze lett, ami jelen korunkban csak tovább növekedett jelentőségében. Maga a statisztika, mint tudomány része lett a társadalmi tudatosságnak és tovább differenciálódott annak függvényében, hogy ki, hol, miért akarja felhasználni. Így lett például önálló szakterülete a gazdaságirányításnak a kontroller statisztika.

Melyek a jellemző feladatok, tevékenységek ebben a szakmában?

A kontroller statisztikus a tervezési, ellenőrzési és információellátási rendszereket hangolja össze. Felsőszintű számviteli-elszámolási ismeretek birtokában vizsgálja, elemzi az adott szervezet gazdálkodását. Részt vesz az eredmény-elszámolási rendszer kiválasztásában, a pénzügyi és gazdasági források, a beruházások kezelésében. A kontroller statisztikus ismeri és használja a makro- és mikroszintű statisztikai elemzések felhasználási lehetőségeit. A számítástechnika felhasználásával alkalmazni tudja az egyszerűbb és az összetettebb statisztikai elemzési eszközöket, programcsomagokat.

Ezen elemzési eszközök ismeretében folyamatosan végez ellenőrző, koordináló tevékenységet, feltárja az összefüggést a gazdasági folyamatokban. Pénzügyi mutatószámok számításával (nyereség, gazdálkodás, likviditás) a megbízható értelmezést biztosítja. Az elemzés alapján előrejelzést végez, gazdasági számításokkal megalapozza a

tervkészítési folyamatot, a vezetői jelentési rendszert. Részt vesz a stratégiai tervezésben, segíti a vállalkozások alkalmazkodását a változó követelményekhez. Készségszinten végez éves tervezést, a hozzá kapcsolódó számításokat elvégzi, a tervet fejezetekre (értékesítési, termelési, erőforrás, költség, eredmény, finanszírozási, stb., terv) és időben bontani tudja. Üzemgazdasági ismeretek felhasználásával figyeli a gazdálkodás eredményességét, költséggazdálkodását, az adózást, az értékesítési kapcsolatokat, a munkaügyi információk alapján a hatékony foglalkoztatást.

A feltárt ismeretek alapján folyamatosan ellátja a vezetést információkkal, intézkedéseket kezdeményez. Eligazodik a különböző számviteli rendszerekben (pénzügyi számvitel, vezetői számvitel vagy német és angolszász elszámolási rendszer stb.), azon belül az egyes kategóriák közgazdasági tartalmának megbízható ismeretével rendelkezik. Elengedhetetlen az értelmezési képesség bár mérlegképes könyvelői ismeretek nem szükségesek, ebben a kontroller statisztikusnak a számviteli kollegákra kell támaszkodnia. A velük való együttműködésben a szükséges ismeretek megalapozása az elérendő cél. A kontroller statisztikus jól ismeri az elemzésekhez és döntésekhez, a közgazdasági tájékozódáshoz szükséges statisztikák elméleti módszertani és gyakorlati kérdéseit. Ismeri a gazdasági kategóriák számszerű kifejezését, a különböző statisztikai mutatószámok tartalmát, az igénybe vehető statisztikai adatforrásokat.

Milyen anyagokkal, eszközökkel kell dolgoznia?

A kontroller statisztikus munkaeszköze a számítógép. Készségszintű jártasságot kell szereznie a táblázatkezelő, a szövegszerkesztő, az adatbázis-kezelő és a prezentációkészítő alkalmazások használatában. Átfogó ismeretekre van szüksége a vállalati alap információs rendszerek felhasználásában, a kontrolling adattár szervezésében. Biztonsággal kell kezelnie a nemzetközileg is ismert legnagyobb vállalati adatfeldolgozási rendszereket (pl. SAP, BPX, ROSS stb.), az adott rendszerek tartalmi felépítését és a lekérdezési lehetőségeket ismernie kell. A vállalati információs rendszerek kiépítésénél, a kontroller feladata az üzleti irányítás közvetlen támogatása, Az irányítás igényeit ő tudja a leghatékonyabban közvetíteni az információs rendszerek tervezőinek, kiépítőinek és az üzemeltetőinek. Szükséges a menedzsment információs rendszerek (MIS) általános ismerete. A kiépített kontrolling rendszer működése továbbá a vezetői információs

rendszerek (VIR) általános ismerete, valamint a VIR értelmezése, controlling beszámoló készítése topmenedzserek számára szintén fontos feladat. Az Office típusú programcsomagok használatában való jártasság vezetői és munkatársi szinten egyaránt elvárható.

Hol végzi a munkáját?

A kontroller statisztikus munkáját irodában végzi. Az elvégzendő munkafeladatokat az irodában készíti elő, megtervezi az elvégezni kívánt feladatokat, összeállítja a szükséges információk listáját. A számításokhoz szükséges információkat, adatokat begyűjti.

Ezt követően az irodában elvégzi a szükséges számításokat, elemzéseket, előrejelzéseket. A tervezés elkészültével prezentációt készít, melyet a vezetőség elé terjeszt. Munkáját hivatali időbeosztásban végzi, amely egyműszakos, reggel 8-tól délután 5-ig terjedő időszakot foglal magába. Az év végi záráskor vagy meghatározott gazdasági folyamatoknál, például nyereségelemzés a munkamennyisége a túlórázást is megköveteli.

Munkája során kikkel kerül kapcsolatba, kikkel van dolga?

Munkája során mindennapos munkakapcsolatban van az irányítása alatt vagy a vele együtt dolgozó irodai kollégákkal. Jó kapcsolatot kell kiépítenie és fenntartania a pénzügyi és számviteli osztály munkatársaival, valamint a vállalatvezetés más területén dolgozókkal. Felelősségteljesen kell eljárnia a vevőkkel, megrendelőkkel való kapcsolattartásban is, de ez kapcsolatainak csak kisebb részét jelenti.

Követelmények

Milyen fizikai igénybevétellel, megterheléssel jár a munkavégzés?

A kontroller statisztikus munkája a kiélezett gazdasági versenyben fokozott pszichikus megterheléssel jár, ez hathat a figyelem koncentrációra, a szellemi aktivitásra. Fizikai

igénybevétellel nem jár a munkakör, ugyanakkor az ülő munkavégzés terhelésével is számolni kell, ami terhelő lehet.

Milyen környezeti ártalmakkal, hátrányokkal járhat a szakma gyakorlása?

A kontroller statisztikus mindennapi munkáját helyesen kialakított irodában végzi, pl.: megfelelő fényviszonyok mellett. A számítógép előtt végzett munkavégzés ártalmainak elkerülésére megfelelő pihenőidőt célszerű biztosítani. De a gazdasági verseny és a stressz hatására fokozott pszichés terhelő, betegség, pl. elzárkózás, depresszió alakulhat ki.

Milyen egészségügyi követelményeket támaszt ez a szakma?

Fontos tudni, hogy minden foglalkozásnak szigorú egészségügyi alkalmassági feltételei vannak.

A fontosabb szempontok közül néhányat kiemelünk, tájékoztató jelleggel:

- fokozott figyelem,
- jó látás,
- jó beszélőképesség,
- együttműködés.

A foglalkozás gyakorlása során felmerülő kockázati tényezők:

- tartós ülőmunka.

Milyen egyéb tulajdonságok megléte kedvező ebben a szakmában?

A kontroller statisztikus problémamegoldó képességgel rendelkezik. Jó kommunikációképesség jellemzi, a konfliktusok kezelésére is. Előny az igényes, precíz a munkavégzés. Jó, ha képes önálló munkavégzésre és kisebb csoport munkájának összehangolt irányítására.

Milyen tantárgyakban kell jó eredményt elérni ehhez a szakmához?

Általános képzésben a matematika tárgyból való kiemelkedő teljesítmény várható el.

A szakmai képzésben kontroller statisztikus elsajátítja a középfokú szakstatisztikus képzéshez szükséges ismereteket. A szakma gyakorlása megkívánja, hogy a jelölt megbízható számviteli, alkalmazott statisztikai-, gazdaság- és üzleti statisztikai, üzemgazdasági ismeretekkel rendelkezzen.

Milyen érdeklődési kör a legelőnyösebb ebben a szakmában?

A statisztikai adatok mögött maga az élet jelenik meg. Ezért érdeklődésének ki kell terjednie azokra a társadalmi folyamatokra (politikai, gazdasági, szociális), amelyek segítik értelmezni, tágabb összefüggésbe helyezni a számszerűsített anyagokat. Munkájában vannak ismétlődő feladatok, ezért kedvelnie kell a szabályok szerinti munkavégzést. Fontos számára, hogy a számokkal minél pontosabban és megbízhatóbban fejezze ki az összefüggéseket, érdekelje a tények mögött húzódó összefüggések megismerése is.

Szakképzés

A kontroller statisztikus **szakképzés során** olyan szakembereket képeznek, akik képesek a tervezési, ellenőrzési és információellátási rendszereket összehangolni és a felsőszintű számviteli-elszámolási ismeretek birtokában vizsgálja, elemzi a gazdaság, a gazdálkodó szerv gazdálkodását. Tevékenyen részt vesz az eredmény-elszámolási rendszer kiválasztásában, a források, a beruházások, a finanszírozás kezelésében. Ismeri a makro- és mikroszintű statisztikai tevékenység fogalmát.

Előképzettség

A képzésben való részvétel előfeltétele középiskolai érettségi, illetve számviteli ügyintézői vagy középfokú statisztikai szakképzés.

Képzési idő

A képzés időtartama 2 év tanfolyami képzés keretén belül. A képzés során 200 óra elméleti és 240 óra gyakorlati képzést kapnak a résztvevők.

A szakképzés elméleti és gyakorlati tárgyai

Számviteli ismeretek, Statisztika, Üzemgazdaságtani ismeretek, Tervezési ismeretek, Számítástechnikai ismeretek, Kommunikációs ismeretek.

A szakképesítés vizsgakövetelménye

Számviteli ismeretek, alkalmazott statisztika, gazdaság- és üzleti statisztika, üzemgazdaságtani ismeretek, tervezési ismeretek, számítástechnikai ismeretek, kommunikációs ismeretek.

A szakmai vizsga írásbeli és gyakorlati vizsgából áll.

Írásbeli vizsga célja több elemzési, tervekészítési módszer igénybevételét felölelő komplex feladaton keresztül történő számonkérés.

Számviteli, tervezési és statisztikai ismeretek köréből a szükséges számítások elvégzésén, a megfelelő értékelések, következtetések levonásán, előrejelzéseken keresztül.

Gyakorlati vizsgán a hallgatónak szakdolgozatot kell készítenie (lehetőség szerint a vizsgázó munkaterületével összefüggő témában) és szóban történő megvédése a vizsgát szervező intézmény által kiadott és a KSH által jóváhagyott témakörökből választva.

A szóbeli vizsgára a sikeres írásbeli és gyakorlati vizsgát követően kerül sor.

Témái: üzemgazdaságtani ismeretek, tervezési ismeretek, kommunikációs ismeretek.

Kapcsolódó foglalkozások

Adótanácsadó,

Pénzügyi könyvszakértő,

Statisztikus,

Egyéb, magasan képzett ügyintézők.

Könyvvizsgáló,

Üzemgazdász, ügyvitelszervező,

Statisztikai ügyintéző,

A szakképesítéssel betölthető munkakörök

Kontroller,

Tervkészítő,

Elemző munkatárs,

Gazdasági tervező.

A szakmával kapcsolatos további információk részletesen a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet: www.nive.hu honlapján található, Szakképzési dokumentumok címszó alatt.

Szakmai gyakorlat és szakmai továbbképzés az Európai Unióban

Az alábbi honlapon különböző nemzeti és nemzetközi oktatási-képzési pályázati programok találhatóak.

Így többek között az Európai Bizottság Socrates oktatási és Leonardo da Vinci szakképzési programjai, valamint a felsőoktatásban résztvevők közép-európai CEEPUS programja.

A honlap információt nyújt a felsőoktatási rendszereket támogató Tempus III. és az Erasmus Mundus programokról, valamint az Európai Unió Kutatási és Technológiafejlesztési Keretprogramjának lehetőségeiről.

Elérhetőség: www.tka.hu

Kereseti lehetőségek:

Az egyes foglalkozások átlagkereseti statisztikáját – több évre visszamenőleg – az Állami Foglalkoztatási Szolgálat honlapján teszi közzé, a Statisztika menüpontban (egyéni bérek és keresetek statisztikája).

Elérhetőség: www.afsz.hu

Elhelyezkedési lehetőségekről tájékozódhat az Állami Foglalkoztatási Szolgálat kirendeltségein, a www.afsz.hu internetes elérhetőségen, vagy mobiltelefonon a <http://wap.afsz.hu> linken.

Kiadja: Foglalkoztatási és Szociális Hivatal
Felelős kiadó: Pirisi Károly főigazgató

Ez a kiadvány az Európai Unió és a Magyar Állam társfinanszírozásával 2005-ben készült. Aktualizálva 2008-ban.
A jelen dokumentum tartalma nem feltétlenül tükrözi az Európai Bizottság a tárgyra vonatkozó hivatalos véleményét.